

Rom 4, 6-8

6-8: Slik priser også David det menneske salig som Gud tilregner rettferdighet uten gjerninger: Salige er de som har fått sine overtredelser tilgitt og sine synder skjult. Salig er den mann som Herren ikke tilregner synd.

Om denne trøsterike teksten sier Luther: "Overfor et slikt ord burde vi gå på våre knær til verdens ende". Helt i begynnelsen av dette brevet har Paulus bemerket at det han forkynner, det er "Guds evangelium". Det er ikke noe han selv hadde funnet opp. Det er ikke noe nytt, men noe som utførlig var lovet og forkynt i den hellige Skrift. Derfor siterer han nå fra Det gamle testamente først Abrahams eksempel, og deretter Davids ord. Dette var de to største Guds menn og kjæreste venner. Som nevnt tidligere var David en så stor profet at ikke bare alle hellige, men også Kristus under sine lidelser, brukte hans ord fra salmene. Og her forkynnes da Guds evangelium med denne profetens ord i Sal 32: "Salige er de som har fått sine overtredelser tilgitt og sine synder skjult".

Ordene i Sal 32 lyder egentlig slik: "Salig er den" osv. Men her har Paulus endret det til flertall, og sier "Salige er de". Dette fordi han vil minne leseren om at dette var et budskap som gjaldt alle mennesker. Dermed synes han å ville forhindre at noen skulle lese disse ordene som om dette bare gjaldt en annen. Han vil at hver og en må la dette tale til seg selv, og selv søke å få del i denne nåde som forkynnes her. Her har vi jo de viktigste og mest trøsterike sannheter som finnes for hvert enkelt menneskes evige vel. Og apostelen fortsetter:

Slik priser også David det menneske salig som Gud tilregner rettferdighet uten gjerninger. Her, såvel som i de to følgende versene, hører vi med klare og utvetydige ord at et menneske kan være rettferdig innfor Gud, selv om det ennå sliter med synder. Her sies det nemlig uttrykkelig at når Gud rettferdiggjør et menneske, så skjer det ikke på den måten at han utsletter synden i mennesket, og gjør det syndfritt i seg selv. Men at det skjer ved en tilregning -. Her står det: "som Gud tilregner rettferdighet uten gjerninger". Denne teksten sier at vår rettferdiggjørelse skjer på den måten at Gud tilregner mennesket en rettferdighet som ikke finnes hos mennesket, - og samtidig (v. 7) "tilgir" og "skjuler" de synder som finnes hos mennesket. Ettersom ordet "rettferdiggjøre" kanskje kunne virke tvetydig for noen, så bruker Paulus her istedet uttrykket: "tilregne rettferdighet". Deretter stadfester han samme salige verk med Davids ord, at bare det menneske er salig "som har fått sine overtredelser tilgitt og sine synder skjult", eller dekket over. Bare det menneske er salig "som Herren ikke tilregner synd".

Tenk nå over dette: Det mennesket er salig "som Gud tilregner rettferdighet uten gjerninger", og som han ikke tilregner syndene. Når den altså må tilregnes et menneske, så er det jo dermed også sagt at rettferdigheten ikke finnes hos det salige mennesket selv. For hadde den finnes der, så hadde det ikke vært nødvendig å "tilregne" oss den. På den andre side innebærer dette også at syndene

finnes hos det salige mennesket. For ordene i denne teksten sier at syndene "ikke tilregnes" dem, men "skjules".

Her står vi med hele Skriftens store hovedlære, som vi finner i all Guds forkynnelse om Kristi stedfortredergjerning, og hvordan han tilregner rettferdighet. Det tales mer utførlig om dette i kap. 3: 21-26. Men her har vi dette uttalt i korte, men presise ord, som samtidig knuser den falske oppfatningen at vi skulle rettferdiggjøres på den måten at vi ble syndfrie i oss selv*. En slik oppfatning har nemlig sjelefienden av og til forvillet mennesker med. Nei, Paulus sier her uttrykkelig at Gud gjør oss rettferdige på den måten at han tilregner oss rettferdighet, uten at vi i oss selv er eller blir rettferdige eller syndfrie her på jorden. Derfor er det at syndene må "tilgis" og "skjules".

[* Denne falske utleggelsen, at menneskene ved rettferdiggjørelsen blir syndfrie i seg selv, har noen ganger skyldtes at man bare har sett på sammensettingen av noen ord som brukes om rettferdiggjørelsen. Og disse er heller ikke Skriftens egne ord. Det gjelder f. eks. det latinske justifico og det svenske "rettferdiggjøra". Når slike ord sammenholdes med liknende ord, som f. eks. sanctifico, vivifico, o. likn., kan det oppfattes som om de skulle bety at vi gjøres rettferdige i oss selv. Men da ser vi betydningen av å kjenne grunnspråkets ord i NT, dikaiōo, rettferdiggjøre, som ikke betyr å gjøre en sak eller person i seg selv rettferdig. For dette ordet betyr over alt der vi finner det, å regne for rettferdig, anse eller dømme noen for rettferdig - uansett om han i seg selv er det, eller ikke. F. eks. i Mat 11: 19 heter det i gr. teksten: "Men visdommen er rettferdiggjort av sine barn". Der er ordet dikaiōo benyttet, og det kan ikke bety at visdommen ble gjort rettferdig, men at visdommen ble ansett, dømt å være rett eller rettferdig. I Mat 12: 37 sies det iflg. gr. teksten: "For etter dine ord skal du bli kjent rettferdig", dikaiotäsi, som ikke betyr gjort rettferdig, men bevist, dokumentert, å være rettferdig. Noe som også understrekes av motsetningen (i samme vers): "og etter dine ord skal du bli domfelt" (gr. teksten). I Luk 7: 29 sies det iflg. gr. teksten: "Og de rettferdiggjorde Gud". Det var i sannhet ikke på den måten at de gjorde Gud rettferdig, men, slik vår Bibel også oversetter det: de "gav Gud rett", dvs. erkjente at Gud var rettferdig. Også i Rom 3: 4 sies det til Gud: "For at du må kjennes rettferdig i dine ord" osv. Disse, og flere andre liknende steder i Skriften viser hva ordet dikaiōo betyr. Altså ikke gjøre rettferdig, men holde, anse, dømme for å være rettferdig.]

Har vi nå gjennom dette forstått at vi ikke er rettferdige i den forstand at synden er slettet ut i oss selv, eller at vi i oss selv oppfyller loven fullkomment, men at det skjer ved en "tilregning"? Må vi da ikke falle i en like stor villfarelse på motsatt side, ved å tenke at Gud regner oss altså for rettferdige selv om vi egentlig ikke er det. Nei, lovet være Herren Kristi navn! Vi er virkelig rettferdige ved ham. Hvis en ikke er blitt fullvåken til å se Guds barns fullkommenhet, da drømmer en om en slags rettferdiggjørelse hvor Gud likesom sier at nå fritas du for mine hellige bud og dommer, - uten at en på noen måte eier det som rettferdighet betyr: En fullkommen oppfyllelse overfor loven, slik at en ikke kan straffes etter den. En slik innstilling er jo en særdeles nedsettende tanke om Gud, som om han viser barmhjertighet på bekostning av sin rettferdighet. Det er noe ganske annet Paulus forkynner. Allerede i kap. 3: 25-26 har vi sett at han forkynner at "Ham (Sønnen) stilte Gud til skue i hans blod som en nådestol ved troen, for å vise sin rettferdighet" - fordi han skulle gjøre den rettferdig som tror. Slik lyder også fortsettelsen: "så han kunne (selv) være rettferdig", og videre: "og rettferdiggjøre den som har troen på Jesus" (sv: som er av Jesu tro).

I kap. 5 sier han uttrykkelig at det er "ved den enes lydighet", "én manns rettfærdige gjerning", vi blir rettfærdiggjort. Det skjer ikke ved at vi fritas fra en eneste bokstav eller tøddele av loven, men gjennom en hel og fullkommen oppfyllelse av alle lovens bud og dommer. Dette som Stedfortrederen gjorde så fullkomment for oss, og i vårt sted, som om vi selv hadde gjennomlevd alt dette. Et menneske kan gjøre opp for det en annen skylder, f. eks. betale sin brors gjeld, slik at den skyldige virkelig blir skyldfri og ikke kan kreves. Når det er gjort, så er han ikke bare å anse for skyldfri, men han er virkelig skyldfri ved at broren har gjort opp for hans gjeld. I hvor mye større grad må ikke da Herren Kristi fullbrakte oppgjør for oss, gjøre oss virkelig skyldfrie og rettfærdige, på tross av at vi ikke selv er i stand til å oppfylle loven?

Derfor må vi ikke oppfatte ordene "tilregne rettfærdighet" som om Gud skulle regne oss for rettfærdige mens vi egentlig ikke er det. Nei, meningen er bare at det er en annens rettfærdighet som er skjenket og tilregnet oss, men på et så sant og fullkomment vis at vi virkelig er rettfærdige. Den hellige loven i sin majestetiske rett er ikke satt til side. Dens påbud og krav i sin fulle bredde er tvertimot fullbyrdet. Dens dom og straff er utsonet i all sin gru. På Golgata møttes på den ene siden barmhjertigheten, og på den andre siden rettfærdighet og dom. Og fra dette møtet stråler det ut en uendelig herlighet. Når dette blir fullkomment åpenbart i himmelen for mennesker, engler og alle fornuftens skapninger, da skal de fylle evigheten med lovsang og pris til Gud.

Kort gjentatt: Gud er rettfærdig når han rettfærdiggjør den som tror. For det er ikke bare en tenkt eller diktet, men en virkelig rettfærdighet han tilregner oss. Og på den siste dag skal han for øynene på hele verden kalle sine troende rettfærdige (Mat 25: 37-46), og i full overensstemmelse med det den fullkomne rettfærdighet krever, gi dem "rettfærdighetens krans" (2Tim 4: 8).

Nå har vi altså sett at vår rettfærdighet består ikke i at syndene ikke mer finnes i vårt liv, men at det er Kristi lydighet som er vår rettfærdighet, og at vi i den på alle måter er rettfærdige overfor loven. Slik forstår vi det underlige forholdet som teksten vår tydelig nok uttaler, at de troende samtidig er både syndere og rettfærdige. Virkelige syndere i seg selv, og virkelig rettfærdige i Kristus. Og at Gud aldri dømmer oss etter hva vi er i oss selv, men bare etter den fullkomne rettfærdigheten i hans elskede Sønn. Ja, her står vi overfor et forhold som er så stort, så nådefullt og herlig, at de troende aldri fullt ut kan fatte det. Og for verden er denne hemmeligheten fullstendig skjult.

Saken er altså

at det finnes noen mennesker på jorden som Gud aldri tilregner syndene deres -!

Tror du dette?

Her sier David og Paulus uttrykkelig: "Salig er den mann som Herren ikke tilregner synd". Hør! - "den mann som Herren ikke tilregner synd"! Finnes det noe slikt menneske på jorden? Hvor finnes han? Har du sett en slik en? Bekjenn at vi tror ikke fullt ut Guds ord!

En så lykkelig mann ville jeg gjerne få se. En som står i et slikt forhold til Gud at han aldri tilregner ham noen av hans synder. Og hvem er det som er så lykkelig? Det er samme person, sier Paulus, "som Gud tilregner rettferdighet uten gjerninger", og "som har fått sine overtredelser tilgitt og sine synder skjult". Men hva er det som kjennetegner et så lykkelig menneske? sier du. Hva kan jeg gjenkjenne dem på? La meg vite det, om kanskje til og med jeg kunne være eller bli et så lykkelig menneske! Apostelen sier (v. 5) at det er et menneske som kjenner seg fullstendig ugudelig, og derfor ikke har noen som helst gjerninger å holde seg til, men bare må "tro på ham som rettferdiggjør den ugudelige". Hva som ligger i dette, har vi allerede vist.

På samme måte beskriver også David den salige mann som Gud ikke tilregner synd (Sal 32). David skildrer ham slik: Den falskhet i ånden som har gjort at han først har tidd for Herren med sin synd, har nå måtte vike, og han er nå en som "vil bekjenne sine misgjerninger for Herren". Dette betyr for det første at her har vi ikke et stolt menneske, som Guds Ånd ikke har fått arbeide med, som trøster seg til hva det selv kan bidra med, og som ikke har bruk for å søke til nådestolen. Det er ikke en som kan føre et så falskt spill innfor Gud, at han bærer fram for ham sine offer av vakre gjerninger, bønner og hellig virksomhet m. m., men tier om sine synder, enten fordi han ikke har noen nød over dem, eller også fordi han bevisst omgår dette punktet, fordi han fortsatt vil leve i dem.

Vi ser hvordan David hadde det da han "tidde" med sine synder for Herren, og senere betegnet dette som "svik i sin ånd" (Sal 32). At dette "svik" er drevet bort, er det første som ligger i dette: "Jeg vil bekjenne mine misgjerninger for Herren". Men i denne bekjennelsen ligger det også en tillit til Guds nåde. For den som ikke har noen som helst tro på Guds nåde, flykter for Gud og skjuler sin synd. Kommer ikke fram for ham med noen bekjennelse. Dette er det Kristus forklarer når han til slike fattige syndere som skjelvende hadde søkt ham, likevel kunne si: "Din tro har frelst deg". Vi ser altså at det alltid er tro i det hjertet som ikke kan holde seg borte fra nådestolen.

Kjenner du deg igjen i dette? Er det slik du har det, du som leser dette? Da er du nettopp et slikt salig menneske som Gud ikke tilregner synd. Så elendig, syndig og uverdigg du da enn måtte være, så står du i en urokkelig nåde og vennskap hos Gud. Du er et nådebarn som han aldri vil dømme etter loven, aldri tilregne syndene. Han ser dem nok, men han sier: Jeg tilregner deg dem ikke, fordi du tror på min elskede Sønn, og jeg har stilt ham fram som en nådestol, et soningsoffer. I gr. teksten finner vi i v. 8 et uttrykk som står for en sterk nekting av at syndene tilregnes, tilsvarende "ikke tilregne noen synder", eller egentlig: "slett ikke tilregne synden". Det er det største alvor i den store guddommelige sannheten: At de troende er et folk som Gud ikke tilregner synd. Om du ennå kjenner på mye synd i deg, så glem aldri hva det er denne teksten taler til deg. Her sies ikke: salig er den mann som Gud ikke finner noen synd hos. Men: "salig er den mann som Herren ikke tilregner synd". Her sies ikke: Salige er de som ingen overtredelser har begått. Men: "Salige er de som har fått sine overtredelser tilgitt".

Som har fått sine overtredelser tilgitt. Du sier: ikke bare bærer jeg på fristelser til synd. Jeg handler også konkret mot Guds bud. Det er jo forferdelig! Svar: Dette er selvsagt ille, og noe du i nød må be Gud om å få nåde til å vende deg fra. Det er konkret overtredelse av Guds bud, som også er nevnt her i teksten. Det er dette som kalles overtredelse, synder, å bryte Guds bud, osv. Og så sies det her at også dette skal bli tilgitt. Men, sier du, kan jeg være helt sikker på at Gud virkelig tilgir meg alle syndene? Svar: Hvem skulle du tro i et så avgjørende spørsmål - om ikke Gud selv? Ikke bare har Gud latt sine vitner stadfeste at han "ikke tilregner den synd" som tror på Sønnen. Men han har også selv i sin guddommelige majestet forsikret: "Så sant jeg lever: Jeg har ikke behag i den ugudeliges død". "Om deres synder er som purpur, skal de bli hvite som snø, om de er røde som skarlaget, skal de bli som den hvite ull". "Jeg, jeg er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld, og dine synder komme jeg ikke i hu". Dette taler Gud selv om hvordan han tilgir syndene. Hvem skulle jeg tro, om ikke Gud selv?

Og teksten vår sier jo ikke bare at syndene blir tilgitt, men også at de er skjult. Med dette uttrykket synes Paulus å ville minne om "nådestolen" som soningsofrenes blod ble stenket på. Nådestolen var lokket på paktarken, og skjulte dermed lovens to tavler som lå i arken, og som våre synder står skrevet på. Dette minner oss om hvorfor syndene våre ikke tilregnes oss: Det er for Kristi skyld og hans blodige forsoningsdød. Utelukkende på denne grunn har vi en evig nåde, så stor og sikker at Gud aldri ser de troendes synder slik de i virkeligheten (dvs. med deres skyld og fordømmende makt) er. Han ser dem som en øm far ser barnets feil og mangler, som bruker all sin makt for å oppdra barnet bedre, men aldri på grunn av feilene forkaster barnet. Nei, det er aldri hensikten når han straffer det på grunn av ulydighet. Om du kjenner i hjertet ditt, eller opplever gjennom ris og plager, at Herren vredes over synden, så vit at han likevel aldri i sin vrede vil forkaste deg - så lenge du blir værende ved nådestolen. Han arbeider bare på å døde dine fiender, syndene dine, som plager og utmatt deg. Det er ikke å fordømme deg han vil med dette. Det forsikrer denne teksten deg om.

Men her gjelder det nå at en med fast tro holder seg til Ordet, og ikke la seg forville av hva vi synes eller føler. De verste erfaringer av synden, og de forferdeligste stormer av innvortes nød og utvortes angrep, kan ikke forandre på denne Guds sannhet at Gud tilgir, og at han tilregner ikke synden, men lar sine små troende få leve under en evig nåde. Se nærmere på vitnesbyrdene til den mannen Paulus holder fram! Se på Davids historie! Se for en stor nåde han fikk erfare, - og hvilke forferdelige fall han opplevde. Se på det høye kallet han fikk, til å være Kristi forbilde og stamfar, fra gjetergutt - til Israels konge og profet! Og se så hvordan Guds vitnesbyrd om ham lyder (1Sam 13: 14), og hva som strømmer fra hans hjerte i salmene. Der var det stor nåde og et hjerte som brant for Herren. Og likevel, - Satan siktet ham forferdelig.

Davids historie vitner om avskyelige utbrudd av synden, fall og overtredelser. Så fulgte anger og sønderknuselse innfor Gud. Senere: nye forfølgelser og bitter ydmykelse av mennesker. Og igjen stor anger og gråt innfor Herren, - "for min synds skyld" sier han. Likevel forkaster ikke Gud ham fullstendig. "Han går ikke alltid i rette", sier David, "og gjemmer ikke på vrede for evig. For så høy som himmelen er over jorden, er hans miskunnhet mektig over dem som frykter ham". Det er David

som uttaler dette. Derfor kunne han til slutt heller ikke love og prise Herren nok, men oppfordrer alt som er i himmelen og på jorden til å love og prise ham (Sal 103: 9, 11, 20-22). Og hva var det som gjorde hjertet hans så brennende? Jo, det var akkurat denne evige tilgivelsen som var hovedsaken. For han sier: "Min sjel, lov Herren ... Han som forlater all din misgjerning, som leger alle dine sykdommer".

Paulus har nå brukt Abraham som eksempel, og Davids ord (v. 1-8), for å bekrefte den store og grunnleggende sannheten: At menneskene blir frelst bare ved en tilregnet rettferdighet, og at Gud tilregner oss denne rettferdighet, når vi bare, som Abraham, i troen har all vår trøst i hans løftesord om Sønnen. Men dette er jo å gjøre all menneskelig fortjeneste til intet, og Guds frie nåde til alt. Og det er ikke noe annet som strider mer mot vår natur, som vrir seg til alle sider for å forsøke å finne noe hos menneskene som kan gi grunnlag for en slik nåde. I de versene som følger, går derfor Paulus inn for å gardere denne grunnleggende sannheten mot ethvert slikt forsøk. På nytt går han da inn på jødernes sterkeste støtte i selvsikkerheten, og sier at omskjærelsen gir slett ikke noe fortrinn (v. 10-11). Heller ikke det at en tilhører Guds eiendomsfolk (v. 11-12), og ikke en gang at en eier hele Guds lov (v. 13-15). Vi frelses bare av Guds frie nåde, ved troen (v. 16-17). Også her bruker han Abraham som eksempel. Han sier: